

est ponere amicitiam & item esse principia mouentia. Si autem hæc non sunt principia mouentia, cum non sint alia principia secundum Empe, nullus est motus naturalium corporum, nec aliqua quies, habitus enim & priuatio habent fieri circa idem: hoc autem est manifeste falsum. Tertiam rationem ponit ibi. Amplius autem. Per quam ostendit Philosophus q̄, Empe, sibi ipsi contradicit, & peccat etiam, dicens naturalia fieri à casu & à fortuna, contradicit autem sibi ipsi in hoc, q̄, cum poneret tãtum duo principia mouentia, Iitem & amicitiam, posuit tamen quidem motum esse à casu & à fortuna: unde dicendo esse tantum duo principia mouentia dicit ea esse causam omnis motus, dicendo autem aliquem motum esse à casu & à fortuna, dicit illa principia nō esse causam omnis motus, dicit enim q̄, quando aliquod compositū corrumpitur, tunc segregantur elementa, quæ erant in eo per Iitem, & mouetur ignis sursum vt à lite, sed quandoq̄ à fortuna: quia sic casus constituit tunc cursum ignis siue ætheris, æthera enim dicebat Empe, eē ex igne claro, non autem semper sursum mouetur æther, sed multoties aliter: quia dixit aliquando à fortuna, sicut dictum est, ignem ferri sursum, aliquando autem ingrediebatur ad radices, id ad cauernas terræ, sicut apparet in mōtibus ardentibus. In hoc ergo peccat Empe, q̄ naturam casus & fortunæ subiacere dicebat, Simul autem cum dicit impossibile dicit, q̄ mundus similiter se habet nunc in tempore litis, quando de confuso et permisso egressa sunt omnia, sicut prius se habuit in amicitia: quia sicut ignis quandoq̄ à fortuna ascendit, & quandoq̄ descendit, ita fecit in confuso, per casum enim tunc ascendit, & per casum descendit, cum autem casus & fortuna sint cause per accidens, reducuntur ad per se, quid est ergo quod primo per se mouet & per se est causa motus, oportet enim causam per se esse prius q̄ causam per accidens. Amicitia enim & lis nō est causa motus simpliciter, sed solum cuiusdam motus, scilicet congregationis & segregationis: si tamen est ita sicut dicit Empe, q̄ amicitia vel lis est prius mouens. Deinde cum dicit,

VATAE. Porro absurdum est animam ex elementis constare, aut elementorum unum aliquod esse. Quomodo enim anime alterationes, seu musicum esse, & rursus nō musicum, aut memoria aut obliuio, erunt? Perspicuum enim est, q̄, si anima ignis sit eadem illi, quæ igni ut ignis est, affectiones competent. Si uero ex elementorum mixtura constet, corporea: at harum nulla corporea existit. Verum de hisce considerare, alterius contemplationis est officium.

ANT. Inconueniens autem est si & anima ex elementis, aut vnum aliquod eorum. Alterationes enim animæ quomodo erunt, verbi gratia, musicum esse, & rursus non musicum, aut memoria, aut & obliuio: Palā autem quoniam siquidem ignis anima, passiones in erunt ei quæcunq̄e ignis, secundum q̄ ignis. Si autem miscibile, corporalis, harum aut nulla corporalis. Sed de his alterius opus est contemplationis.

Reprobat opinionem Empedo, in hoc q̄ dicebat animam componi ex elementis per duas rationes, quarum primam ponit dicens, Quod inconueniens est dicere q̄ anima sit ex elementis omnibus, vel ex aliquibus, vel ex aliquo eorum, quia, si anima esset elementum aliquod, puta ignis, vt quidam dixerunt, vel esset ex elementis, vt dixerunt alij: tunc alterationes animæ quomodo erunt, si quomodo possent alterari anima proprijs alterationibus? quasi dicat, nullo modo. Verbi gratia, si anima est elementum, vel ex elementis, quomodo anima habebit habitū,

A Musicæ, & rursus, quomodo mutabitur de Musica in priuationem Musicæ, ita q̄ sit sine Musica: nec etiam poterit immutari de memoria in obliuionem, vel è conuerso, sed potius si anima est ignis, quæcunq̄e sunt passionēs, secundum q̄ ignis, merunt animæ: quod est impossibile. Secundam rationem ponit ibi. Si autem miscibile, Quæ talis est, Si non sunt miscibilia nisi corpora, vt in Primo dictum est: & animalium nulla est corporalis: constat q̄ anima non est elementum, nec mixta ex elementis. Sed de his determinari est opus alterius contemplatōnis: quia pertinet ad Librum de Anima.

LECTIO VIII.

Mistorum ex elementis generatio tum ex antiquis, tum ex Philosophi sententia perquiruntur: hinc omnia in vno quoq̄ mixta esse elementa probat.

B De ipsis autem elementis, ex quibus corpora constant ijs quidem, qui commune quid esse, aut ea inter se transmutari putant, si ex hisce alterum, & alterum quoque contingat, est necesse. Qui uero generationem mutuam non faciunt, nec è singulis singula, sed velut è muro lateres gigni uolunt, absurdum quid dicunt. Nam qui carnes, & ossa, & ceterorum quoduis ex illis erunt? Quod autem dicitur dubitationem habet, etiam apud eos, qui generationem mutuam astruunt, quoniam passio ex ipsis diuersum qd ab eis oriatur. Verbi causa, ex igni aqua fit, & ex aqua ignis, nam subiectum commune quid exi sit, sed & caro atque medulla ex eis sunt. at hæc, quomodo? Etenim illis qui perinde, ut Empedocles dicunt, quisnam erit modus? nam compositionem esse, quomodo è lateribus atque lapidibus fit murus, necesse est. & hæc mixtura ac congeries, ex conseruatis quidem, sed scidum exiguas portiones iuxta sese compositis erit elementis, ad hunc itaque modum, caro & ceterorum quodque fiet. Accidit autem ut non ex qualibet carnis parte ignis & aqua gignantur, (sicuti ex cera, ex hac parte pi-la, ex aliqua alia meta fieri potest) sed ex utraque utriusque fieri queat. Hæc itaque hoc gignantur modo ex carne, ex quaui parte utrumque. Ad hisce, qui illo modo dicunt, ex quaui utrumque gigni non potest, sed perinde sit ut è muro lapis & later, ex alio loco ac parte utriusque.

C Pari modo & hisce, qui ipsorum materiam unam faciunt, dubitatio quedam obrepat, qualiter ex ambobus, calido, inquam, & frigido, aut igni & terra, quippiam erit, Nam si caro ex ambobus fit, & neutrum illorum nec rursus seruaturum compositio, quid restat id esse præterquam materiam, quod ex illis constat? nam corruptio alterius, aut alterum facit, aut materiam.

D Et elementis autem, ex quibus corpora constituta sunt, quibuscūq̄ quidē videtur esse aliquid commune, aut transmutari inuicem, necesse si alterum horum cōtingit, & alterum cōtingere. Quicunq̄e enim non faciunt ex iniuicem generationem, neque ex vnoquoq̄, nisi si cut ex pariete lateres, inconueniēs. quomodo enim ex illis erunt carnes & ossa & aliorum vnumquodq̄. Habet autem quod dicitur questionem & ex alterutris generantibus, quomodo generatur ex eis aliud aliquid præter hoc. Dico autem, verbi gratia, ex igne est aqua

T. c. 45.

VATAE.

T. c. 45.

T. c. 45.

T. c. 45.

ANT.

T. c. 45.

ANT.

T. c. 45.

ANT.

T. c. 45.

ANT.

T. c. 45.

ANT.

T. c. 45.

ANT.

T. c. 45.

ANT.

T. c. 45.

ANT.

T. c. 45.

ANT.

T. c. 45.

ANT.

T. c. 45.

ANT.

T. c. 45.